

eller med andre Ord, at Myndighedsforholdet skal opretholdes, og hvis man vil nærme sig det patriarkalske Forhold, skal jeg gjøre opmærksom paa, at dette netop fører med sig, at Myndighedsforholdet eller Personligheden gjør sig mere umiddelbart gjældende i Forholdet mellem Ejende og Husbond. Der er imidlertid her en stor Uoverensstemmelse mellem det ærede Udvalg, jeg tør maaffe sige mellem Tinget i Almindelighed og mig, og det er den, at jeg ikke kan fatte den Mistillid, som man under Behandlingen af denne Sag bestandig viser mod Husbonderne. Det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds (Berg) yttrede forleden Dag, at det gjorde ham bitterlig ondt, at man ovre paa den anden Side efter hans Formening havde en saa ringe Tillid til det danske Folk; men jeg skulde dog virkelig formode, at Husbonderne ogsaa høre til det danske Folk, i det Mindste udgjøre de den langt overveiende Del af hele Velgerbefolkningen. Det er derfor forunderligt, hvor lidet Tillid de Herrer have til det danske Folk i Husbondernes Skikkelse, uagtet det er de samme Personer. Derksom man virkelig havde haft mere Tillid til dem, havde Forholdet efter min Overbevisning ikke udviklet sig saa uheldigt, som det har. Det er kun muligt at skabe det lykkelige Forhold, som jeg dog er overbevist om, at enhver af mine Modpartier i denne Sag ønskede skulde være tilstede, ved at rette sin Stræben henimod at fremkalde det Familieforhold mellem Ejendet og Husbonden, som er den eneste Skikkelse, hvorunder Ejendet kan finde sig hjemme i sin underordnede og afhængige Stilling.

Zauber: Jeg skal ikke blande mig videre i den Diskussion, der er ført imellem det ærede Medlem for Histed Amts 2den Valgkreds (Sagd) og den ærede Ordfører, men jeg skal dog, da jeg har faaet Ordet, tillade mig en lille Bemærkning til det ærede Medlem for Histed Amts 2den Valgkreds i Anledning af, hvad han nylig sagde. For det Første er det ikke Lovgivningens Sag at skabe det omtalte Forhold, hvilket allerede er antydet af den ærede Ordfører; det ligger ikke i Lovgivningens Gøne at gjøre det. Naar dernæst det ærede Medlem talte om, at der fra den Side, hvortil jeg og det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds (Berg) hører, røbes en Mistillid til Husbonderne ved de Bemærkninger og de Forslag, der her ere fremkomne, er dette ikke berettiget; thi det gaar her som med enhver Lov, der væsentlig gaar ud paa at indføre Straffestemmelse, at man ikke har de almindelige Husbonders for Die, lige saa lidt som Straffeloven har Flertallet af Statsborgere for Die; nei, det er de flemme Husbonders og Ejendens, man har for Die, ligesom Straffeloven har flemme Statsborgere i Almindelighed for Die. Det er altsaa ikke berettiget af det ærede Medlem at vende den nævnte Anke imod det ærede Medlem for Beile

Amts 2den Valgkreds og den Side, hvortil han og jeg hører. — Med Hensyn til de Endringerforslag, jeg har stillet, kunne de Udtaleser, der ere fremkomne, i enkelte Henseender ikke Andet end være mig tilfredsstillende. Jeg er, efter hvad der nu er yttret fra flere Sider, tilbøielig til at antage, at det første Stykke af § 8 i Regjeringens Udkast beroede paa en Misforstaaelse fra Regjeringens Side, og at det ogsaa beroede paa en Misforstaaelse fra min Side, naar jeg har ønsket det fastholdt. Hvad angaar de øvrige Punkter af Regjeringsforslagets § 8, maa jeg glæde mig ved den Bemærkning, den ærede Ordfører gjorde, at den Parenthes: „forfaavidt ikke Andet er vedtaget“, hvorom der tvistes saa meget, juridisk taget — og det er jo juridiske Hensyn man maa tage ved Affattelsen af en Lov — i og for sig er overflødig, naar Retten til at forlange Paategning knyttes til Forholdets Stiftelse. Jeg har egentlig opfattet Forholdet saaledes, at denne Parenthes paa en Maade har bundsfædet sig fra den Diskussion, som har fundet Sted i Udvalget, og hvoraf nu enkelte Brudstykker ere dukkede op her i Salen. Vi andre Medlemmer derimod, som ikke have deltaget i den Diskussion og de Brydninger, der have fundet Sted i Udvalget, betragte Paragrafen og dens enkelte Udtryk saaledes, som de staa, uden at forbinde anden Mening dermed, end hvad selve Ordene medføre, og dermed komme vi til at sige, at hvad der er overflødig, er overflødig. Det er i det Hele taget ikke heldigt at sætte Noget ind i en Lov, som man selv erkjender juridisk taget er overflødig, selv om man derved kan bringe de paagjældende Parter til at have deres Opmærksomhed henvendt paa et eller andet Sted. Naar man nemlig sætter Noget ind, som man selv erkjender for at være overflødig, er man ikke sikker paa, at Domstolene, der skulle anvende Loven, betragte det som overflødig. Det Sandsynlige er, at Domstolene ville sige: Hvad der staa i Loven maa have en bestemt Hensigt; det kan ikke være overflødig; men hvilken Mening kan det da faae? Det kan faae den Mening, at man vil udvide Betydningen af det Udtryk: Ved Forholdets Stiftelse, saaledes at det kommer til at omfatte et større Tidrum, end der egentlig har været ment dermed. Man kan sige: Det maa ikke tages saa nøie med Stiftelsen af Forholdet, thi da vilde denne Parenthes være overflødig, paa Grund af denne Parenthes maa disse Udtryk betyde noget mere, de maa betyde: Strax efter eller i alt Fald inden de træde i Tjenesten eller Eignende. Parenthesen kan let medføre denne Virkning. Jeg vil tillade mig at opfordre det ærede Udvalg til at tage under Overveelse, om det ikke maa erkjende, at denne Sætning maa anses for overflødig, thi hvis den er det, bør den ogsaa udelades. — De Bemærkninger, der ere fremsatte af det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds (Klein)